

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Flot vækst i dansk økonomi

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver og cheføkonom Tore Stramer

Dansk økonomi voksede i tredje kvartal med 0,5 pct., når der korrigeres for almindelige sæsonudsving. Det er ikke voldsom høj vækst, men alligevel er det en glædelig overraskelse, fordi vi på forhånd havde ventet, at dansk økonomi ville skrumpede i tredje kvartal pga. udfordringer med høj inflation og tiltagende rente. Fremgangen kom især fra en fortsat positiv udvikling i industrien, herunder specielt drevet af medicinalindustrien. Herudover var der også et positivt bidrag til BNP-udviklingen fra serviceerhverv så som hoteller, restauranter samt rejsebureauer.

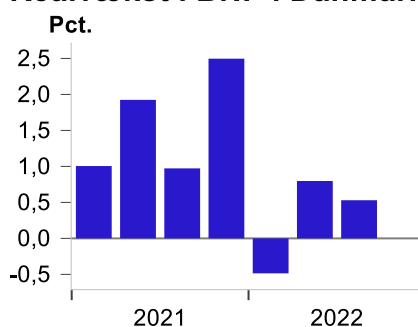
Det er ikke kun i Danmark, hvor væksten var overraskende pæn i tredje kvartal. Væksten var også meget pæn på de tre store eksportmarkeder USA, Tyskland og Sverige.

Fremadrettet forventer vi dog, at afmatningen vil melde sig i løbet af fjerde kvartal. Længden og dybden af en økonomisk nedtur står og falder med udviklingen i inflationen. Den høje inflation kommer til at ramme økonomien, fordi det trækker købekraft ud af forbrugerne. Samtidig vil de højere renter, som centralbankerne indfører for at få kontrol under inflationen, få lagt en dæmper på blandt andet boliginvesteringer.

I november var forbrugerprisinflationen 10 pct. i Tyskland og euroområdet. Det er en anelse lavere end i oktober, hvor inflationen var 10,4 pct. i Tyskland og 10,6 pct. i euroområdet. Selvom der er tale om et beskedent fald, så giver dagens tal et begrundet håb om, at vi nu har taget hul på en periode med faldende inflation i Europa. Den ventede nedgang i inflationen tegner dog til at blive både langsom, bumlet og usikker. Vi skal formentligt helt hen til 2024, før vi kan gøre os forhåbninger om, at inflationen igen stabiliserer sig omkring et niveau på ca. 2 pct. Dertil kan en ny stigning i inflationen ikke udelukkes, hvis energipriserne på ny stiger mærkbart hen over vinteren.

Nøgletal	Side
Flot vækst på 0,5 pct. i dansk økonomi i tredje kvartal	2
Overraskende pæn vækst i Sverige på 0,6 pct. i tredje kvartal	3
Igen vækst i USA's økonomi efter tilbagegang i første halvår af 2022	4
Erhvervslivet forventer nu faldende beskæftigelse	5
Ledigheden faldt med 200 fuldtidspersoner i oktober	6
Inflationen var 10 pct. i Tyskland og euroområdet i november	7

Realvækst i BNP i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Flot vækst på 0,5 pct. i dansk økonomi i tredje kvartal

Danmarks BNP voksede med 0,5 pct. i tredje kvartal, når der korrigeres for prisudviklingen og sæsonudsving.

Der er ikke tale om en voldsom høj vækst, men alligevel er det en glædelig overraskelse, fordi vi på forhånd havde ventet, at dansk økonomi skrumpede i tredje kvartal.

Fremgangen kom især fra en fortsat positiv udvikling i industrien, herunder specielt drevet af medicinalindustrien. Herudover var der også et positivt bidrag til BNP-udviklingen fra serviceerhverv så som hoteller, restauranter samt rejsebureauer.

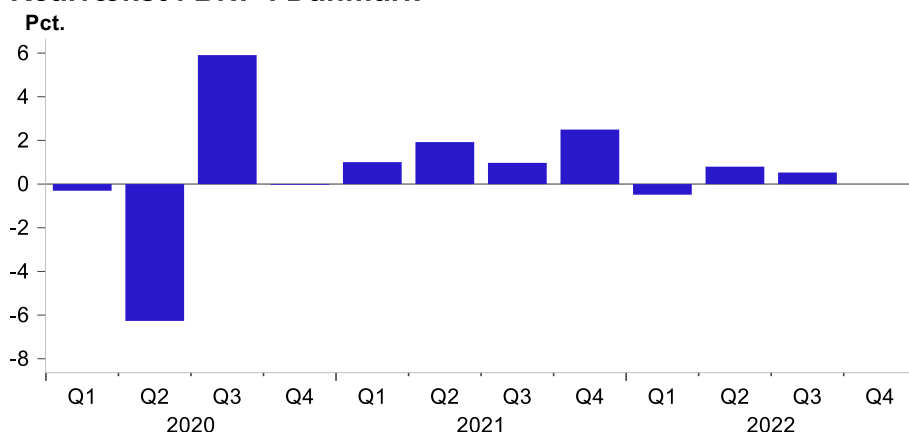
Den danske fremstillingsindustri fremstår generelt stærk i den globale konkurrence i øjeblikket. Medicinalindustrien har klaret sig utrolig flot i løbet af 2022. Det er der også god grund til. Den danske vareeksport er mindre følsom overfor udsving i de globale konjunkturer, fordi medicin udgør en forholdsvis stor del af vareeksporten. Efterspørgslen efter medicin er mere eller mindre uafhængig af om økonomien går frem eller tilbage. Det nyder vi gavn af nu og de kommende år, hvor de økonomiske udsigter i Danmark og udlandet er svækket kraftigt. Det gør, at et eventuelt økonomiske tilbageslag bliver mindre hård end ellers.

Recessionen kommer hen imod årsskiftet

Ser vi fremad, er det dog vores forventning af afmatningen vil melde sin ankomst i løbet af fjerde kvartal. Det skyldes, at vi forventer at se et mere tydeligt fald i privatforbruget. Som tingene ser ud nu, forventer vi, at den kommende recession vil komme til at strække sig et godt stykke ind i 2023.

Vækstudsigterne er enormt usikre i øjeblikket. Længden og dybden af en økonomisk nedtur står og falder med udviklingen i inflationen. Den høje inflation kommer til at gøre ondt på dansk økonomi, fordi den trækker købekraft ud af forbrugerne. Samtidig vil de højere renter, som centralbankerne indfører for at få kontrol under inflationen, få lagt en dæmper på blandt andet boliginvesteringer. Dertil bliver dansk eksport ramt af at vækstudsigterne er aftagende på flere vigtige danske eksportmarkeder.

Realvækst i BNP i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Overraskende pæn vækst i Sverige på 0,6 pct. i tredje kvartal

Sveriges BNP voksede med 0,6 pct. i tredje kvartal, når der korrigeres for prisudviklingen og almindelige sæsonudsving. Det er meget pæn vækst, men dog lavere end i andet kvartal, hvor Sveriges BNP voksede med 0,7 pct.

Svensk økonomi bød på overraskende pæn vækst i tredje kvartal. Det er på trods af at udfordringerne står i kø for Sveriges økonomi med kraftige prisstigninger, der udhuler forbrugernes købekraft, og kraftige rentestigninger, der lægger en dæmper på boliginvesteringerne.

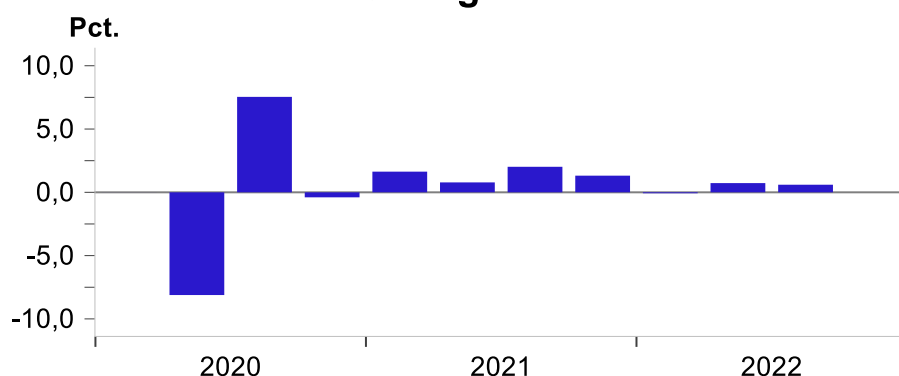
Det er især øgede investeringer i maskiner, der bidrog til væksten, men også lageropbygning og øgede investeringer trak op. Husholdningernes forbrug faldt i tredje kvartal, og bidrog dermed negativt til væksten i tredje kvartal. Svækket forbrug er dog ingen overraskelse, fordi de svenske forbrugere er ramt af høje prisstigninger, der udhuler købekraften.

Svære udsigter for Sveriges økonomi

Når vi ser fremad, er der dog udsigt til at væksten kommer til at aftage i svensk økonomi. For at få bugt med den tårnhøje inflation har Riksbanken i Sverige hævet renten, og planlægger allerede nu yderligere rentestigninger i 2023.

Den høje inflation og den højere rente vil lægge en dæmper på privatforbruget, mens også boliginvesteringer vil falde, når dampen forsvinder ud af det svenske boligmarked. Dertil bliver Sveriges økonomi også på sigt ramt, når væksten i global økonomi aftager. Sveriges økonomi går en udfordret tid i møde, hvor en egentlig recession desværre ikke kan udelukkes.

Realvækst i BNP i Sverige

Kilde: SCB, Macrobond, Dansk Erhverv

Igen vækst i USA's økonomi efter tilbagegang i første halvår af 2022

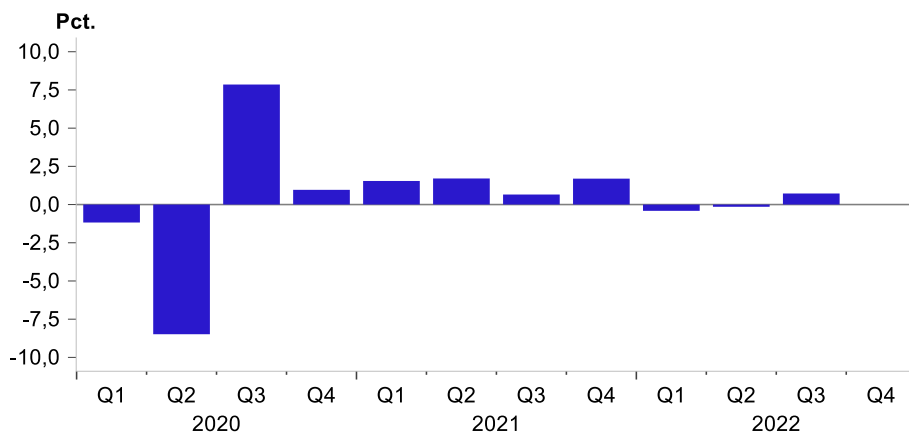
USA's BNP voksede med 0,7 pct. i 3. kvartal 2022. Fremgangen kommer ovenpå tilbagegang i USA's BNP de foregående to kvartaler.

Der er igen vækst i amerikansk økonomi efter tilbagegang i første halvår af 2022. Det er glædeligt nyt, at der stadig er damp på verdens største økonomi. Dermed er snakken om, hvorvidt USA er i recession effektivt skudt til hjørne. Med fremgangen afskrives dog ikke, at en recession venter rundt om hjørnet.

De amerikanske forbrugere er begyndt at tabe optimismen, og det er være regulær gift for amerikansk, fordi privatforbruget er den vigtigste motor i amerikansk økonomi. Privatforbruget udgør i underkanten af 70 pct. af USA's BNP. Forbrugerne taber optimismen, fordi den høje inflation suger købekraften ud af de amerikanske forbrugere. Dertil er renterne steget kraftigt siden årsskiftet.

Vi har på det seneste set, at toppen er taget af prisstigninger i USA. Den amerikanske centralbank, Fed, har hævet renten flere gange i år for at få bugt med den høje inflation. Opstramningen af pengepolitikken har været meget hurtig. Rentestigningerne vil tage efterspørgsel ud af amerikansk økonomi. Det er en meget svær balancegang for centralbanken. Den amerikanske centralbank skal på den ene side lægge en dæmper på inflation og samtidig sikre at økonomien ikke taber alt dampen, så arbejdsløsheden stiger markant.

Realvækst i BNP i USA

Kilde: BEA, Macrobond, Dansk Erhverv

Erhvervslivet forventer nu faldende beskæftigelse

Erhvervslivet i Danmark forventer nu over en bred kam et fald i beskæftigelsen over de kommende tre måneder. Inflationskrisen har nu ramt og arbejdsmarkedet og vi skal berede os på en længere periode med faldende beskæftigelse.

Beskæftigelsesforventningerne er særligt trykket i de byggerier, industrien og detailhandlen. Mens serviceerhvervene først begyndte at forvente et fald i beskæftigelsen her i november.

Ser vi på det seneste mere højfrekvente data for arbejdsmarkedet, så er der desværre flere svagheder at spore på arbejdsmarkedet. Antallet af ledige jobopslag er faldet med ca. 22 pct. siden februar og antallet af fyringsvarsler er samtidig steget til det højeste niveau siden coronakrisen i 2020. Ser man på de seneste forbrugstal, så er der også en klar tendens til at forbruget, og dermed i sidste ende også behovet for arbejdskraft, er tydeligt aftagende.

Vi forventer derfor, at beskæftigelsen nu vil begynde at give efter over for inflationskrisen og falde frem mod udgangen af 2023 og ind i 2024. Et forsigtig bud er at beskæftigelsen vil falde med ca. 75-100.000 personer alene frem mod udgangen af 2023.

Ledigheden faldt med 200 fuldtidspersoner i oktober – stigende ledighed i vente over vinteren

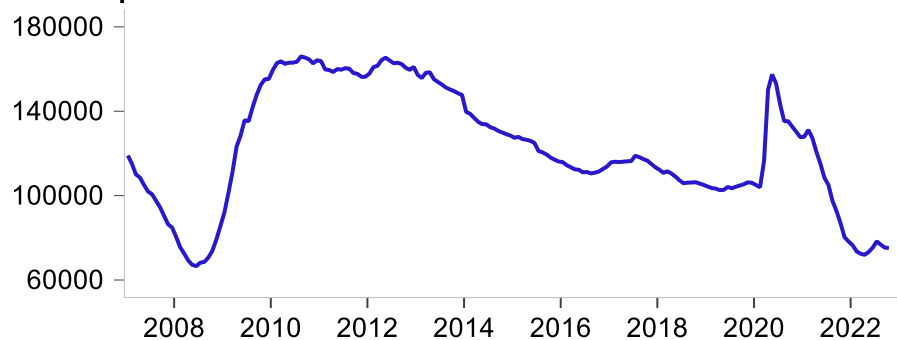
Ledigheden i Danmark faldt med 200 fuldtidspersoner oktober. Det er en positiv overraskelse, der viser at arbejdsmarkedet foreløbigt ser ud til at holde stand over for inflationskrisen.

Selv om dagens ledighedstal overrasker positivt, så er det desværre kun et spørgsmål om tid før ledigheden for alvor begynder at stige herhjemme. De mere fremadskuende nøgletal for arbejdsmarkedet er desværre begyndt at vakle mærkbart over de seneste måneder. Antallet af ledige jobopslag er faldet med ca. 22 pct. siden februar og antallet af fyringsvarsler er samtidig steget til det højeste niveau siden coronakrisen i 2020. Der-til er virksomhedernes beskæftigelsesforventninger nu negative inden for både industrien, byggeriet, detailhandlen og serviceerhvervene.

Med udsigt til en længere periode med faldende aktivitet i dansk økonomi, så forventer at ledigheden vil stige med ca. 25.000-50.000 personer hen imod slutningen af 2023 og yderligere 20.000 personer i 2024. I første omgang fremstår særligt byggeriet og dele af oplevelseserhvervene mest sårbare. Dermed vil ledigheden stiger med i alt ca. 45.000 personer frem med udgangen af 2024.

Ledighed i Danmark, sæsonkorrigeret

Fuldtidspersoner

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Inflationen var 10 pct. i Tyskland og euroområdet i november – en anelse lavere end i oktober

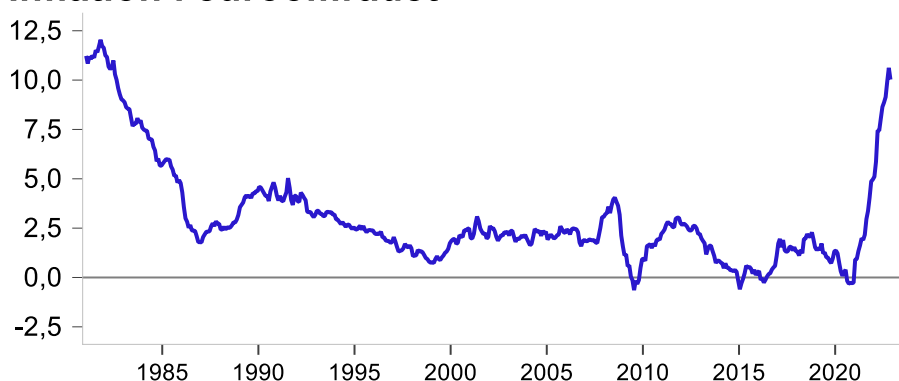
I november var forbrugerprisinflationen 10 pct. i Tyskland og euroområdet. Det er en anelse lavere end i oktober, hvor inflationen var 10,4 pct. i Tyskland og 10,6 pct. i euroområdet.

Selvom der er tale om et beskedent fald, så giver dagens tal et begrundet håb om at vi nu har taget hul på en periode med faldende inflation i Europa. Den ventede nedgang i inflationen tegner dog til at blive både langsom, bumlet og usikker. Vi skal formentlig helt hen til 2024 før vi kan gøre os forhåbninger om at inflationen igen stabiliserer sig omkring et niveau på ca. 2 pct. Dertil kan en ny stigning i inflationen ikke udelukkes, hvis energipriserne på ny stiger mærkbart hen over vinteren.

ECB på trapperne med endnu en stor renteforhøjelse

Den høje kerneinflation betyder, at ECB fortsat vil hæve den ledende rente mærkbart på det kommende pengepolitiske møde d. 15. december. Den eneste usikkerhed, der står tilbage, er, om ECB vælger at hæve den ledende rente med 0,5 eller 0,75 procentpoint. Jeg hælder til at ECB vil lette foden en smule fra bremsen og nøjes med at hæve den ledende rente med 0,5 pct. Sempelthen fordi recessionsrisikoen er tiltaget mærkbart og at der er spæde tegn på at prispresset snart topper.

Inflation i euroområdet

Kilde: Eurostat, Macrobond, Dansk Erhverv

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.